Nummer VN2023-007966
Directie Verkeer en Openbare Ruimte

Gemeente Amsterdam

Map wethouder Van der Horst **Map**

Voordracht voor de Map wethouder Van der Horst van 09 maart 2023

Portefeuille
Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)
Openbare Ruimte en Groen (33)

Agendapunt
B1

Onderwerp

Palenplan Centrum West

Gevraagde beslispunten

1. Kennisnemen van het palenplan waarmee doorgaand verkeer wordt teruggebracht in de woonbuurten van Grachtengordel West, Noord Jordaan en Haarlemmerbuurt.

2. Kennisnemen van de aanleiding en achtergrond van het palenplan.

3. Kennisnemen van de relaties met raakvlakprojecten, waaronder het onderzoek naar éénrinchtingsverkeer in de Marnixstraat tussen Bloemgracht en Brouwersgracht.

4. Kennisnemen van het consultatie- en besluitvormingstraject voor het Palenplan en het project Marnixstraat Noord.

Onderbouwing beslispunten

Aanleiding voor deze voordracht

U verzocht ons om u te informeren over het zogenaamde palenplan, waarover u heeft gehoord in uw gesprekken met Micha Mos en met twee leden van het comité Westelijke Grachtengordel e.o. Hiermee informeren wij u over de hoofdlijnen van het palenplan.

Wat is het palenplan?

Het palenplan is een verkeerskundige ingreep om het doorgaande verkeer in de woonbuurten van Grachtengordel West (ten Noorden van de Raadhuisstraat), Noord Jordaan en de Haarlemmerbuurt tegen te gaan. Bruggen over de Brouwersgracht, Blauwburgwal en Prinsengracht worden met palen afgesloten voor autoverkeer. Hierdoor is sluipverkeer niet meer mogelijk, maar blijft de buurt bereikbaar voor bewoners, ondernemers en hun bezoekers. Doorgaand verkeer moet dan gebruik maken van de daarvoor bestemde routes via de Nassaukade, Haarlemmer Houttuinen, Nieuwezijds Voorburgwal en Raadhuisstraat/Rozengracht.

Hoe is het plan tot stand gekomen?

Met name uit de Westelijke Grachtengordel en de Haarlemmerbuurt komen al jarenlang klachten van bewoners en ondernemers die last hebben van te veel en te zwaar verkeer over de smalle grachten. Dit gaat ten koste van de leefbaarheid en de veiligheid in deze woonbuurten. In het verleden hebben bewoners verschillende voorstellen gedaan om het doorgaande verkeer te beperken, maar die hebben tot nu toe nog niet tot duurzame en breed gedragen oplossingen geleid. Het palenplan bouwt voort op een aantal van die voorstellen. Een belangrijk uitgangspunt is dat we zogenaamde 'waterbedeffecten' willen tegengaan door naar het gebied als geheel te kijken.

Het plan is ontstaan als onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak van de Westelijke Grachtengordel. Dat project heeft als doel om de kwaliteit en de leefbaarheid van de openbare ruimte te vergroten op de korte en lange termijn. Deze aanpak in de grachtengordel maakt onderdeel uit van de Aanpak Binnenstad.

Wat is het effect van het palenplan?

Het palenplan zorgt ervoor dat er geen doorgaande routes meer mogelijk zijn voor sluipverkeer. Daarnaast zal de totale hoeveelheid autoverkeer in de woonbuurten volgens het onderzoek naar verwachting met 15 tot 25 procent afnemen. Op de ontsluitende wegen rondom de buurten wordt het drukker, maar deze toename van verkeer leidt naar verwachting niet tot problemen.

Met name voor de gebieden ten zuiden van de knip over de Brouwersgracht zullen de verschillen in reistijd bij het palenplan merkbaar zijn. De toename van de reistijd is het grootst op de Keizersgracht van en naar de richtingen Droogbak en Haarlemmerweg. Verkeer kan dan namelijk niet meer door de Haarlemmerbuurt de bestemming bereiken,

maar moet verder omrijden via de Rozengracht en Nassaukade. De reistijd vanaf de Keizersgracht (nabij de Brouwersgracht) naar de Droogbak kan toenemen van 4 minuten in de huidige situatie tot 17 minuten na uitvoering van het palenplan.

In de Jordaan zien we de grootste toename van reistijd in de Palmgracht (nabij de Brouwersgracht) en in de Tuinstraat en Anjeliersstraat (nabij de Prinsengracht). Hier kan de reistijd toenemen met ongeveer 4 minuten.

Welke verkeerskundige ontwikkelingen spelen er nog meer?

Het belangrijkste raakvlakproject is de herinrichting van Marnixstraat Noord, onderdeel van de Binnenring. Het project moet zorgen voor meer ruimte voor OV en fiets en een verbetering van de leefbaarheid. Hierbij wordt nu onderzocht of éénrichtingsverkeer in noordelijke richting tussen Bloemgracht en Brouwersgracht mogelijk is. De projecten Marnixstraat Noord en palenplan hebben samen de effecten op de verkeerscirulatie in beeld gebracht met behulp van het Verkeersmodel Amsterdam (VMA). Door de maatregelen zien we een afname van het verkeer in de woonbuurten. Het doorgaande verkeer verplaatst zich naar de daarvoor bestemde hoofdroutes zonder dat hierdoor problemen ontstaan. Uit het VMA verwachten we geen onacceptabele congestie bij de kruisingen, maar de VRI's moeten nog wel getoetst (en na invoering geprogrammeerd) worden op de gewijzigde verkeerscirculatie door het palenplan en éénrichtingsverkeer in Marnixstraat Noord.

In de directe omgeving wordt gewerkt aan de Nieuwezijds Voorburgwal en aan de Oranje Loper. Om de buurten bereikbaar te houden, zijn deze projecten van invloed op de (al dan niet gefaseerde) uitvoering van het palenplan.

De oplevering van de Singelgrachtgarage Marnix is gekoppeld aan het plan om de openbare ruimte in de Noord Jordaan te verbeteren. Ook leidt de oplevering van de garage tot een gewijzigde verkeerssituatie die is meegenomen in de berekeningen van het VMA.

Tenslotte wordt er gewerkt aan 'Verkenning Ruimte Maken' en aan 'Amsterdam Verbonden'. Deze aanpak past in de lijn die in Amsterdam Verbonden is opgenomen. De functie van de straat is breder dan alleen mobiliteit. Bovendien accepteren we langere reistijden, omdat dit bijdraagt aan een prettigere buurt.

Volgende processtappen

In de week van 6 maart worden bewoners en ondernemers uitgenodigd voor twee buurtinformatieavonden op 20 en 28 maart en een digitale bijeenkomst op 3 april. De uitnodiging wordt verspreid in het gebied tussen de Nassaukade, Haarlemmerhouttuinen, Nieuwezijds Voorburgwal en Raadhuisstraat/Rozengracht. De mensen worden uitgenodigd om zich te laten informeren over de plannen, hun mening kenbaar te maken en suggesties te doen voor verdere aanscherpingen van het plan. Mensen kunnen de relevante informatie vanaf 7 maart 2022 vinden op amsterdam.nl/verkeersmaatregelen.

Na het consultatietraject informeren wij de stadsdeelcommissies van Centrum en West over de plannen en de reacties uit de buurt. Over het palenplan besluit het dagelijks bestuur van Stadsdeel Centrum om het plan al dan niet uit te voeren.

De uitvoering van het palenplan kan daarna op zijn vroegst in de zomer van 2023 plaats vinden, maar is mede afhankelijk van de uitvoering en de bereikbaarheidsmaatregelen van de omliggende projecten.

Advies, afstemming en participatie

Het palenplan is onder andere tot stand gekomen in overleg met de zogenaamde klankbordgroep in de westelijke grachtengordel. Deze klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende comités die zich in het gebied bezig houden met het verkeer en andere leefbaarheids vragen in de openbare ruimte.

In de buurtgesprekken in de Grachtengordel West en Haarlemmerbuurt is het plan op hoofdlijnen gepresenteerd. Op 15 maart zal het plan ook worden gepresenteerd in het buurtgesprek van de Jordaan Noord.

Het plan is ambtelijk afgestemd binnen Stadsdeel Centrum, Verkeer en Openbare Ruimte en Ruimte en Duurzaamheid.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2023-020925	Map wethouder Van der Horst Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Verkeer en 5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e @amsterdam.nl

Uitslag

E Voor kennisgeving aangenomen